

КОНЦЕПЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ ПРОЕКТНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

І. В. Моргачов^а, О. І. Черниш^б

^аТехнологічний інститут Східноукраїнського національного
університету імені Володимира Даля (м. Северодонецьк),
пр. Радянський 59а, 93400, м. Северодонецьк, Луганська обл. Україна.

^бДонецький державний університет управління,
вул. Челюскінців 163а, м. Донецьк, Україна.

E-mail: info@dsu.edu.ua

Отримана 10 лютого 2010, прийнята 19 лютого 2010

Анотація. В статті обґрунтовано і запропоновано концепцію інформаційного забезпечення механізму реалізації державної науково-технічної політики розвитку проектних організацій, суть якої полягає в налагодженні стійкого комунікаційного зв'язку між проектними організаціями та державними органами влади, що сприятиме більш ефективному виконанню функцій управління науково-технічним і економічним розвитком країни. Стійкий комунікаційний зв'язок між проектними організаціями та державними органами влади пропонується забезпечувати завдяки проведенню діагностики науково-технічного потенціалу проектних організацій та моніторингу якості виконання функцій елементами механізму реалізації державної науково-технічної політики розвитку цих організацій. Інтенсифікація інформаційного обміну між проектними організаціями і органами державної влади буде сприяти удосконаленню реалізації державної науково-технічної політики. Реалізація заходів щодо налагодження стійкого комунікаційного зв'язку між вітчизняними проектними організаціями і державними органами влади, дозволить отримати більше додаткової інформації щодо проблем їх діяльності та державного регулювання.

Ключові слова: проектні організації, механізм, державна науково-технічна політика, інформаційне забезпечення.

КОНЦЕПЦИЯ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ МЕХАНИЗМА РЕАЛИЗАЦИИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ НАУЧНО- ТЕХНИЧЕСКОЙ ПОЛИТИКИ РАЗВИТИЯ ПРОЕКТНЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ

И. В. Моргачов^а, Е. И. Черныш^б

^аТехнологический институт Восточноукраинского национального
университета имени Владимира Даля,
пр. Советский 59а, 93400, г. Северодонецк, Луганская обл. Украина.

^бДонецкий государственный университет управления,
ул. Челюскинцев 163а, г. Донецк, Украина.

E-mail: info@dsu.edu.ua

Получена 10 февраля 2010, принята 19 февраля 2010

Аннотация. В статье обоснована и предложена концепция информационного обеспечения механизма реализации государственной научно-технической политики развития проектных организаций. Суть ее заключается в установлении стойкой коммуникационной связи между проектными организациями

и государственными органами власти, что будет способствовать более эффективному выполнению функций управления научно-техническим и экономическим развитием страны. Стойкую коммуникационную связь между проектными организациями и государственными органами власти предлагается обеспечивать благодаря проведению диагностики научно-технического потенциала проектных организаций и мониторинга качества выполнения функций элементами механизма реализации государственной научно-технической политики развития этих организаций. Интенсификация информационного обмена между проектными организациями и органами государственной власти будет способствовать усовершенствованию реализации государственной научно-технической политики. Реализация мероприятий относительно установления стойкой коммуникационной связи между отечественными проектными организациями и государственными органами власти позволит получить больше дополнительной информации относительно проблем их деятельности и государственного регулирования.

Ключевые слова: проектные организации, механизм, государственная научно-техническая политика, информационное обеспечение.

CONCEPTION OF THE PROVIDING INFORMATION OF THE REALIZATION MECHANISM OF THE STATE SCIENTIFIC AND TECHNICAL POLICY OF PROJECT ORGANIZATIONS DEVELOPMENT

Y. V. Morgachov^a, H. I. Chernysh^b

¹*Technological Institute of the Vostochnoukraynskogo
National University named after Vladimir Dal,
pr. Soviet 59a, 93400, Lugansk region, Severodonetsk, Ukraine.*

²*Donetsk state university of management,
163a, Chelyuskintsev str., Donetsk, Ukraine.*

E-mail: info@dsum.edu.ua

Received 10 February 2010, accepted 19 February 2010

Abstract. The conception of the informative providing of realization mechanism of the state scientific and technical policy of project organizations development has been grounded offered. Essence consists of establishment of the steady communication between design organizations and state organs of power, that will assist more effective implementation of management functions by scientific and technical and economic development of the country. The steady communication communication between design organizations and state organs of the power is suggested to provide due to the diagnostics caring out the scientific and technical potential of design organizations and quality monitoring of functions implementation by means the mechanism elements of state scientific and technical policy realization of these organizations development. The intensification of informative exchange between design organizations and the authority will assist the of realization improvement of state scientific and technical policy. The Realization of measures in relation to establishment of the steady communication between native design organizations and state organs of power will allow to obtain more additional information as for the problems of their activity and government control.

Keywords: design organizations, mechanism, state scientific and technical policy, informative providing.

Вступ

Необхідність інтенсифікації економічного розвитку України в сучасних умовах зумовлює потребу, в тому числі, в удосконаленні державної науково-технічної політики розвитку вітчизняних проектних організацій. Останні є важливим чинником впливу на науково-технічний та економічний розвиток національного господарства.

Удосконалення відповідної політики можливе завдяки налагодженню стійкого комунікаційного зв'язку між проектними організаціями та державними органами влади, тобто покращенню інформаційного забезпечення механізму реалізації цієї політики. Однак практичне удосконалення інформаційного забезпечення неможливе без відповідної концепції, що зумовлює актуальність дослідження цього питання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій за напрямком формування механізмів і державного регулювання [1-13] показав, що питання інформаційного забезпечення державних механізмів макrorівня залишаються недостатньо дослідженими. До того ж, в даному випадку слід враховувати особливості вітчизняних проектних організацій. Однак наукові публікації, де розглядаються такі організації, є дуже рідкісними. Тому недостатньо дослідженими також залишаються функції державних органів влади в реалізації державної науково-технічної політики розвитку проектних організацій.

Мета статті

Метою статті є обґрунтування концепції інформаційного забезпечення механізму реалізації державної науково-технічної політики розвитку проектних організацій.

Виклад основного матеріалу дослідження

Основними органами державної влади, що мають відношення до реалізації державної науково-технічної політики розвитку проектних організацій України, пропонується розглядати наступні: Міністерство регіонального розвитку та будівництва України, Міністерство промислової політики України; органи експертизи проектно-кошторисної документації; міські і обласні органи державної влади: управління

економіки, промисловості та розвитку інфраструктури, житлово-комунального господарства, капітального будівництва, містобудування та архітектури. На проектні організації ці органи впливати можуть прямо або опосередковано.

Регулювання діяльності проектних організацій державними органами влади здійснюється через реалізацію останніми певних функцій. Чим краще виконання відповідних функцій, чим більше їх перелік, тим більш впливовим і суттєвим є державне регулювання діяльності цих організацій.

Перелік запропонованих функцій державних органів влади в реалізації державної науково-технічної політики розвитку проектних організацій більш детально розглянуто в [14]. При реалізації цих функцій важливим є інформаційний зв'язок між елементами відповідного механізму (органами державної влади) та об'єктами його впливу, тобто інформаційне забезпечення механізму реалізації державної науково-технічної політики розвитку проектних організацій. Порушення цих зв'язків знижує можливість виконання функцій державними органами влади щодо реалізації відповідної політики розвитку проектних організацій.

Частина цих інформаційних зв'язків носить невизначений характер. Це є наслідком відсутності відповідної зацікавленості відповідних органів державної влади, а також законодавчо-установленої необхідності їх підтримання. Однак встановлення і підтримання цих інформаційних зв'язків на постійній основі дозволяє краще виконувати функції щодо реалізації державної науково-технічної політики розвитку цих організацій.

Недостатність релевантної інформації не дозволяє визначати оптимальне рішення і призводить до втрат часу і інших ресурсів. Відсутність необхідної інформації, тобто невизначеність, є основною проблемою управління як на мікро-, так і на макро- рівні. Зниження рівня невизначеності щодо проектних організацій, завдяки реалізації відповідних інформаційних зв'язків та функцій державними органами влади, дозволить покращити державне регулювання діяльності цих організацій.

Суть концепції інформаційного забезпечення механізму реалізації державної науково-технічної політики розвитку проектних організацій

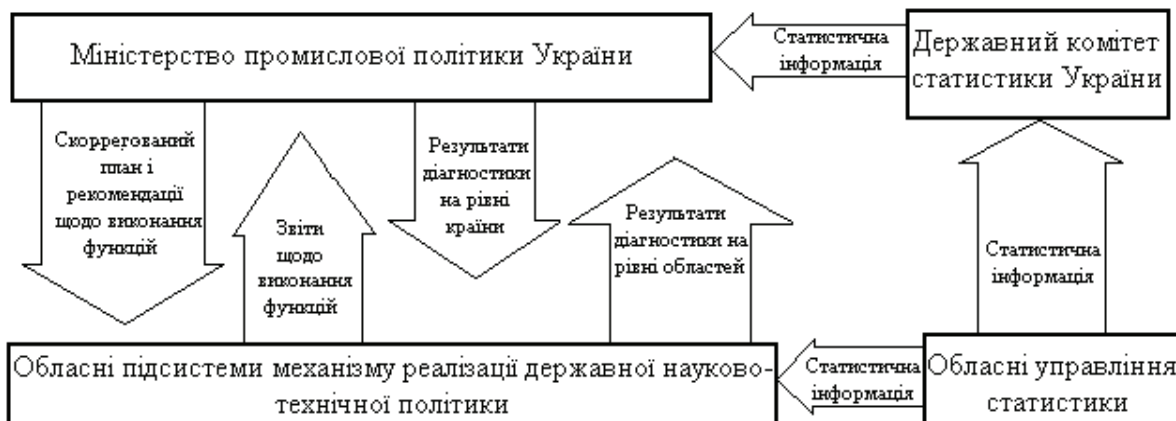
полягає в необхідності і особливостях налагодження стійкого комунікаційного зв'язку між проектними організаціями та державними органами влади. Саме це сприятиме більш ефективному виконанню функцій управління науково-технічним розвитком країни. Інформація є важливим ресурсом як науково-технічного розвитку національного господарства, так і розвитку проектних організацій. Брак інформації є і буде важливою проблемою управління, в тому числі, і науково - технічним розвитком країни. Вирішення цієї проблеми дозволить удосконалити державне регулювання науково-технічної діяльності. Інтенсифікація інформаційного обміну між проектними організаціями і органами державної влади буде сприяти удосконаленню реалізації державної науково-технічної політики. Реалізація заходів щодо налагодження стійкого комунікаційного зв'язку між вітчизняними проектними організаціями і державними органами влади дозволить отримати більше додаткової інформації щодо проблем діяльності проектних організацій та їх державного регулювання.

Стійкий комунікаційний зв'язок між проектними організаціями та державними органами влади, в тому числі, пропонується забезпечувати завдяки проведенню діагностики науково-технічного потенціалу проектних організацій та моніторингу якості виконання функцій елементами механізму реалізації державної науково-технічної політики розвитку цих організацій. Теоретико-методичні засади діагностики

науково-технічного потенціалу проектних організацій більш детально розглянуто в [15]. До того ж, інформаційне забезпечення відповідного механізму можливе за принципами, що уточнені у [16].

Важливим є аналіз результатів діагностики науково-технічного потенціалу проектних організацій за областями (регіонами) одночасно з моніторингом якості виконання обласними підсистемами відповідного механізму функцій щодо цих організацій (рис. 1).

В різних областях країни ці функції будуть виконуватися, напевно, по-різному. Різний характер виконання функцій обумовить відмінності в розвитку науково-технічного потенціалу проектних організацій за областями, що виявиться завдяки відповідній діагностиці. Співставлення її результатів за областями з даними щодо характеру реалізації відповідних функцій обласними підсистемами механізму реалізації державної науково-технічної політики розвитку проектних організацій дозволить виявити причиново-наслідковий зв'язок між функціями відповідних підсистем, характером їх виконання та розвитком науково-технічного потенціалу проектних організацій. Останнє необхідно для визначення доцільності виконання певних функцій та корегування планів їх реалізації і заходів щодо цих організацій. Результати моніторингу якості виконання функцій елементами механізму реалізації державної науково-технічної політики розвитку проектних організацій та діагностики науково-технічного

Рис. 1. Комунікаційний зв'язок при здійсненні діагностики науково-технічного потенціалу проектних організацій.

Таблиця 1. Можливі результати моніторингу та діагностики.

№	Результати моніторингу якості виконання функцій механізмом	Результати діагностики науково-технічного потенціалу проектних організацій	Можливі висновки щодо важливості реалізації функцій
1	Функція реалізується якісно	$I_{Z(n-1)} < I_{Z1}$	Можливо важлива
2	Функція реалізується якісно	$I_{Z(n-1)} > I_{Z1}$	Неважлива
3	Функція не реалізується або реалізується неякісно	$I_{Z(n-1)} < I_{Z1}$	Неважлива
4	Функція не реалізується або реалізується неякісно	$I_{Z(n-1)} > I_{Z1}$	Можливо важлива

В таблиці прийняті позначення:

- $I_{Z(n-1)}$ – індекс значення показника, що певним чином характеризує рівень науково-технічного потенціалу проектних організацій, попереднього періоду часу;
 I_{Z1} – індекс значення відповідного показника періоду часу, що аналізується.

потенціалу останніх можуть бути такими, як наведено в табл. 1.

Якщо відносно однієї і тієї ж самої функції в різних областях країни виконуються умови 1 та 4, то реалізація функції важлива. Результати щодо важливості реалізації певних функцій таким чином можуть визначатися на основі результатів відповідних моніторингу якості виконання функцій елементами механізму реалізації державної науково-технічної політики розвитку проектних організацій та діагностики науково-технічного потенціалу останніх. Однак за умов, що важливість відповідних функцій вже визначена, зворотним чином можливий моніторинг якості виконання функцій елементами цього механізму. Використання даного методу можливо за умов взаємозв'язку виконання відповідних функцій з певними показниками діяльності проектних організацій.

Висновки

Запропонована концепція інформаційного забезпечення механізму реалізації державної науково-технічної політики розвитку проектних організацій, суть якої полягає в налагодженні стійкого комунікаційного зв'язку між проектними організаціями та державними органами влади, що сприятиме більш ефективному виконанню функцій управління науково-технічним і економічним розвитком країни.

Перспективою подальших досліджень за напрямком є дослідження питань диференціації інформації за ступенем важливості щодо інформаційного забезпечення розглянутого механізму.

Література

1. Алейников А.А. Построение организационно-правового механизма обеспечения работы сложных административных систем управления / А.А. Алейников // Економіка. Менеджмент. Підприємництво. – 2005. - №13. – С.133-137.
2. Александрова В. Економічні проблеми державного програмування науково-технічного розвитку / В. Александрова, Ю. Бажал // Економіка України. – 1999. - № 10. – С.29-37.
3. Бутко Н. Государственное регулирование как инструмент повышения конкурентоспособности регионов / Н. Бутко, Л. Подоляк // Экономика Украины. – 2007. - № 6 (539). – С.36-44.
4. Висящев В.А. Механизм кадрового обеспечения региональных программ научно-технического развития / В. А. Висящев, В.О.Самуйлов // Менеджер. – 2003. - №1(23). – С.17-21.
5. Кацура С.Н. Стратегия научно-технической и инновационной политики /С.Н.Кацура, Н.А. Лепихова// Стратегия социально-экономического развития города Донецка на период до 2020 года [Монографія]. – Інститут економіки промисловості НАН України; Донецька міська рада. – Донецьк. - 2008. – С.126-129.
6. Костіна Л. Науково-технічна політика держави: проблеми становлення і розвитку / Л. Костіна / Схід. –2007. - №2(80) – С.57-59.
7. Ларина Р.Р. Формирование инновационной стратегии развития промышленного региона

- /Р.Р. Ларина, Л.Н. Костина// Менеджер. – 2005. - №1(31). – С. 63-69.
8. Поважный А. Формирование регионального ситуационного центра: обеспечение необходимыми видами ресурсов / А. Поважный, А. Коломиец // Экономика Украины. – 2003. - №3. – С.41-45.
  9. Чухно А. Научно-технологичний розвиток як об'єкт дослідження еволюційної економічної теорії / А. Чухно // Економіка України. – 2008. - № 1. – С.12-22.
  10. Шутенко Л.Н. Структура и функционирование системы информации научного потенциала региона / Л.Н. Шутенко, М.А. Николаенко // Бизнес Информ. – 2008. - № 2. – С.37 – 52.
  11. Экономика региона [монография] / [Гончаров В.Н., Захарченко В.И., Кузнецов Э.А., Свиридова Н.Д. и др.]. – Донецк: ООО «Альматео», 2006. – 196с.
  12. Якубовский Н. Инфраструктура – фактор ускорения инновационного развития промышленности / Н. Якубовский, В. Шукин // Экономика Украины. – 2007. - №2(535). – С.27-39.
  13. Яцков В.С. Проблемы реализации государственной научно-технической политики / В.С. Яцков // Экономика: проблемы теории та практики. – 2008. – Выпуск 239 (Том V). – С.1277 – 1282.
  14. Моргачов І.В. Функції елементів механізму реалізації державної науково-технічної політики розвитку проектних організацій: матеріали ІV міжнародної науково-практичної конференції [«Динамика исследования 2008»], (Софія, 16-31 липня 2008) / Софія. «Бял ГРАД-БГ» ООД. – Том 9. – С.36-40.
  15. Моргачев И.В. Диагностика научно-технического потенциала проектных организаций / И.В. Моргачев // Бизнес Информ. – 2008. - № 2. – С.83-87.
  16. Моргачев И.В. Принципы повышения эффективности информационного менеджмента: материалы міжнародної науково-практичної конференції [“Актуальні проблеми сучасних наук: теорія та практика”], (Дніпропетровськ, 1-8 червня 2005р.) / Дніпропетровський національний університет. – Дніпропетровськ: Наука і освіта. – Том II. – С.90 - 91.

Моргачов Ілля Вікторович – к.е.н., старший викладач кафедри економіка підприємства Технологічного інституту Східноукраїнського національного університету імені В. Даля.

Черниш Олена Іванівна – д. держ. упр., професор, професор кафедри менеджменту у невиробничій сфері Донецького державного університету управління.

Моргачов Ілья Вікторович – к.э.н., старший преподаватель кафедры экономика предприятия Технологического института Восточноукраинского национального университета имени В. Даля.

Черниш Елена Ивановна – д. гос. упр., профессор, профессор кафедры менеджмента в непромышленной сфере Донецкого государственного университета управления.

Morgachov YI'ya – candidate of sciences on economics, the senior lecturer of the “Economics of enterprises” Chair, Technological Institute of the Eastern Ukrainian National University named after Vladimir Dal.

Chernysh Helen – doctor of sciences on state control, the professor of the of “Management in Nonproductive Sphere Chair of Donetsk state university of management.